

Dječji vrtić “VESELI KUTAK”
Klanci 1, 21311 Stobreč
Telefon/fax: 021/326-200
e-mail: zlatko.gale@st.t-com.hr
antonela.pijevac@st.t-com.hr
web adresa: http://www.vrtic-veseli-kutak.hr

Na temelju članka 15. stavka 4. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 94/13) i članka 18. Statuta Dječjeg vrtića „VESELI KUTAK“, Upravno vijeće Dječjeg vrtića „VESELI KUTAK“ u Stobreču na 7. sjednici održanoj 24.09.2015.g., KLASA: 601-06/15-01/01 i URBROJ: 2181-232-03-15-07, na prijedlog ravnateljice, donijelo je

K U R I K U L U M

Dječjeg vrtića “VESELI KUTAK” u Stobreču za pedagošku godinu 2015/2016.

Ravnateljica:

Antonela Pjevac, odgajateljica

Predsjednik Upravnog vijeća:

Zlatko Gale, profesor

Stobreč, rujan 2015.g.

SADRŽAJ

O kurikulumu.....	3
<i>O kurikulumu vrtića.....</i>	4
<i>Naša vizija kurikuluma vrtića.....</i>	6
Kurikulum Dječjeg vrtića “VESELI KUTAU”.....	9
<i>Vizija</i>	9
<i>Misija</i>	9
<i>Strategije djelovanja.....</i>	9
Ustrojstvo rada.....	10
<i>Razvojni plan ustanove za pedagošku godinu 2015/2016.</i>	11
Programi.....	12
<i>Redoviti program.....</i>	13
<i>Program predškole.....</i>	16
<i>CAP program – prevencija zlostavljanja djece.....</i>	18
Bitni zadaci odgojno-obrazovnog rada na nivou ustanove.....	19
1. <i>Unapređenje i oblikovanje poticajnog okruženja u funkciji igre i učenja djece.....</i>	19
2. <i>Unapređivanje odgojno-obrazovnog procesa kroz projektno planiranje.....</i>	20
3. <i>Aktivno uključivanje roditelja i šire socijalne zajednice u odgojno-obrazovni process.....</i>	23
4. <i>Unapređivanje rada na njezi i skrbi za tjelesni rast i zdravlje djece.....</i>	24
5. <i>Profesionalni razvoj stručnih djelatnika vrtića.....</i>	25
6. <i>Osiguranje kvalitete rada.....</i>	26
Literatura.....	28

O KURIKULUMU

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje je službeni dokument propisan u Republici Hrvatskoj koji sadrži temeljne vrijednosti odgoja i obrazovanja djece u vrtiću. Polazišta ovog dokumenata su načela slobode, otvorenosti i raznolikosti, koja se trebaju odražavati na cjelokupnu organizaciju i provođenje odgojno-obrazovnoga rada u svim vrtićima u Republici Hrvatskoj.

Njime se afirmiraju ideje pluralizma i slobode u primjeni pedagoških ideja i koncepcija, različitosti u vrstama i oblicima provođenja programa te demokratizacije društva prema subjektima koji se smatraju nositeljima programa, što predstavlja podlogu za razvoj različitih odgojno-obrazovnih koncepcija u vrtićima.

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje:

1. Utemeljen je na specifičnim *polazištima* (postojećim dokumentima i suvremenom shvaćanju djeteta i organizacije vrtića):
 - Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi (1991.)
 - Konvencija o pravima djeteta (2001.)
 - Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011.)
 - Smjernice za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske (2012.)
 - Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja (2012.)
 - Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.).

2. Usmjeren je prema ostvarivanju specifičnih *ciljeva*:
 - a) osiguranju dobrobiti za dijete:
 - osobnu, emocionalnu i tjelesnu (subjektivan osjećaj; biti zdrav, zadovoljan i osjećati se dobro),
 - obrazovnu (uspješno funkcioniranje i razvijanje osobnih potencijala (spoznajnih, umjetničkih, motoričkih...) i
 - socijalnu dobrobit (uspješno interpersonalno /socijalno/ funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija).

- b) poticanju cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece (objedinjavanje različitih područja odgoja, te različitih sadržaja učenja djece)
- c) razvoju kompetencija:
- Komunikacija na materinskome jeziku
 - Komunikacija na stranim jezicima
 - Matematička kompetencija i osnovne kompetencije u prirodoslovlju
 - Digitalna kompetencija
 - Učiti kako učiti
 - Socijalna i građanska kompetencija
 - Inicijativnost i poduzetnost
 - Kulturna svijest i izražavanje
 - *samopoštovanja, samopouzdanja i pozitivne slike djeteta o sebi.*
- d) ostvarivanju prava djece na jednake šanse, tj. ostvarivanju jednakih prava za sve

3. Odražava specifična načela:

- fleksibilnost odgojno-obrazovnoga procesa,
- partnerstvo vrtića s roditeljima i širom zajednicom,
- osiguranje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju
- otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse.

4. Promiče vrijednosti humanističkog nasljeđa:

- znanje
- identitet
- humanizam i tolerancija
- odgovornost
- autonomija
- kreativnost.

Navedena polazišta, ciljevi, načela i vrijednosti predstavljaju osnovu oblikovanja kurikuluma ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.

O KURIKULUMU VRTIĆA

Kurikulum vrtića predstavlja implementaciju tj. način provedbe *Nacionalnoga kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* u pojedinome vrtiću s obzirom na njegove posebnosti.

Oblikovanje kurikuluma u ustanovi za rani odgoj treba se kontinuirano usklađivati s polazištima, ciljevima, načelima i vrijednostima sadržanima u Nacionalnome kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (MZOS, 2015.), koji predstavljaju osnovu planiranja odgojno-obrazovnog procesa.

Kurikulum je teorijska koncepcija koja se u praksi zajednički gradi, tj. konstruira i sukonstruira na temelju zajedničkog učenja, istraživanja i participiranja svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa, tijekom kojeg se kontinuirano provjerava, dopunjav i mijenja.

Svaki kurikulum je unikatan, razvija se kao jedinstvena i neponovljiva teorijska koncepcija izrasla na temeljima autentične prakse odgojno-obrazovne ustanove, tj. prema svojim specifičnim uvjetima, kadrovskim i prostornim mogućnostima te socijalnom kontekstu u kojem djeluje.

Kvalitetan kurikulum vrtića ima:

- 1) integriranu/holističku prirodu - podrazumijeva cjelovit odgoj i obrazovanje, usklađene s cjelovitom prirodom odgoja i učenja djeteta.
- 2) razvojnu, otvorenu i dinamičnu prirodu - što znači da se u ustanovi za rani odgoj razvija i mijenja na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa; sadržaje djetetova učenja nije primjereno strogo propisivati nego se njihov odabir provodi na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece.
- 3) humanističku orijentaciju - usmjerena je na razvoj kapaciteta svakoga pojedinog djeteta te na poštovanje njegovih individualnih interesa i razvojnih potreba i prava.
- 4) (su)konstruktivističku orijentaciju - shvaćanje učenja kao stvaranja tj. konstruiranja i sukonstruiranja znanja,.

Ostvarivanje kvalitetnog kurikuluma vrtića podrazumijeva stvaranje odgovarajućih organizacijskih uvjeta koji se temelje na suvremenom shvaćanju djeteta:

- Dijete je cjelovito biće.
- Dijete je istraživač i aktivni stvaratelj znanja.
- Dijete je socijalni subjekt sa specifičnim potrebama, pravima i kulturom.
- Dijete je aktivni građanin zajednice.
- Dijete je kreativno biće sa specifičnim stvaralačkim i izražajnim potencijalima.

za dijete:

- sigurnost svakog djeteta
- samopouzdanje i samopoštovanje djeteta
- sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.)
- sposobnost razumijevanja i uvažavanja potreba drugih
- uspostavljanje kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba, razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima)
- istraživanje i razvijanje kompetencija
- samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja)
- usvajanje i praktična uporaba pojmova i predodžaba kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore
- stjecanje i razvoj vještina učenja (povezivanja sadržaja, logičkoga mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema)
- osiguravanje kvalitetne prilagodbe trenutačnom okruženju i kvalitetno osposobljavanje za izazove koji očekuju dijete (primjerice, polazak u školu) - mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima
- sposobnost odgovornoga ponašanja u okružju (prirodnom i materijalnom)
- življenje i učenje prava djeteta
- dobrobit i radost svakog djeteta.

za dijete kao aktivnog građanina zajednice:

- u vrtiću osiguravati demokratsko življenje i pluralizam
- omogućavati djetetu aktivno sudjelovanje i suodlučivanje o temama koje su od bitnog značaja za opću kvalitetu življenja u socijalnom okruženju
- uvažavati osobnost svakog djeteta
- omogućavati ostvarenje prava zajamčenih Konvencijom o pravima djeteta
- uspostavljati i održavati kvalitetni odnosi s djecom
- poticati djecu na sudjelovanje u donošenju odluka koje se odnose na njihov odgoj i učenje

- djecu osposobljavati za demokratski dijalog s ostalim sudionicima procesa
- osiguravati slobodu i poticati razvoj odgovornosti svih sudionika u odgojno-obrazovnom procesu
- djecu osposobljavati za samoprocjenu i samodisciplinu
- djecu poticati na aktivno sudjelovanje u raspravama tj. slobodno iznošenje različitih stajališta
- osnaživanje inicijativa djece i njihove poduzetnosti
- djecu poticati na osmišljavanje, iniciranje i organiziranje vlastitih aktivnosti i (su)upravljanje razvojem tih aktivnosti

za roditelje:

- podrška obitelji u području kvalitetne afirmativne roditeljske uloge
- usklađeno međusobno partnersko djelovanje vrtić – obitelj
- zadovoljstvo roditelja

za prostorno, materijalno i vremensko okruženje:

- organizacija prostora koji je funkcionalan, siguran, usmjeren na promoviranje susreta, komunikaciju i interakciju; omogućava distanciranje djeteta iz grupnih zbivanja i pravo na privatnost
- bogata ponuda raznovrsnih, razvojno primjerenih i stalno dostupnih materijala koji potiču aktivnu konstrukciju znanja
- održavanje estetike
- fleksibilan dnevni ritam koji se temelji na prepoznavanju i uvažavanju djetetovih potreba
- okruženje koje zrcali zaposlene i njihovu sliku o djetetu

za ozračje:

- model usklađenog življenja koji poštuje prava djeteta u skladu s humanim vrijednostima koje razvijaju kompetencije djeteta i sve oblike učenja
- osnaživanje zaštitnih mehanizama i umanjivanje rizičnih čimbenika
- prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva

za stručni tim i odgojitelje:

- osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjereno i funkcionalno djelovanje u odnosu sa suradnicima, djetetom i obiteljima
- razvijanju što kvalitetnijeg vrtića / odgojno-obrazovnog procesa
- razvijanje osobne odgovornosti za cjelovito djelovanje na dijete u svim interakcijama;
- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu
- razvijanje refleksivne prakse
- proklamiranje humanih vrijednosti

za ostale zaposlenike:

- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu u odnosu na radnu ulogu / poslove, na dobrobit djeteta, na cjelokupno ozračje vrtića.

Temeljna struktura predškolskoga kurikuluma podijeljena je na tri velika potpodručja u kojima dijete stječe kompetencije:

- ja (slika o sebi),
- ja i drugi (obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica),
- svijet oko mene (prirodno i šire društveno okružje, kulturna baština, održivi razvoj).

Vizija razvoja usmjerena je na zajedničko življenje djece i odraslih u ozračju autonomije i emancipacije. Naša uloga je kreirati uvjete kako bi svako dijete bilo sretno, kompetentno i samopouzvano, osposobljeno za preuzimanje inicijative, zauzimanje za sebe i odgovorno ponašanje prema sebi i drugima.

Naše vrijednosti podrazumijevaju osvještavanje suvremenih shvaćanja institucionalnog odgoja u kojoj svi dionici ravnopravno sudjeluju, aktivno djelujući zajedno uče kroz istraživanja, refleksije, suradnju i preuzimanje odgovornost za svoja ponašanja. Shvaćanjem djeteta kao najvažnijeg subjekta unutar odgojno-obrazovnog procesa jer dijete kreira svoj razvoj svojim potrebama, interesima, mogućnostima, interakcijama koje ostali subjekti procesa prate, poštuju i sukonstruiraju u tendenciji razvijanja kapaciteta kako djetetovih tako i osobnih. Stoga, mi odrasli dionici dužni smo skrbiti o ukupnoj kvaliteti svakodnevnog življenja u ustanovi te stvaranju optimalnih uvjeta za samoaktualizaciju djeteta i afirmaciju njegovih individualnih potencijala u sadašnjosti ka budućem životu.

KURIKULUM

Dječjeg vrtića „VESELI KUTAK“ u Stobreču

VIZIJA

Vrtić je poticajna sredina sretnog i kvalitetnog življenja: druženja, igre, učenja, odgoja i obrazovanja djece i odraslih.

Kvaliteta plana i programa rada ovisi o uvođenju promjena koje će utjecati na način rada svih dionika i promjene u ozračju ustanove, jer podržavaju timski rad kroz koji se (su)konstruira kurikulum prema interesima, potrebama i sposobnostima djece i svih sudionika procesa.

MISIJA

Kreiramo poticajno vrtićno okruženja koje omogućuje (su)konstrukciju djetetovog znanja u stalnoj interakciji s okolinom, vršnjacima, odgajateljima, roditeljima i ostalim partnerima u odgojno-obrazovnom procesu.

Strategije djelovanja:

- Mijenjamo i unapređujemo strategije i stilove učenja djece i odraslih
- Razvijamo sposobnosti i znanja djelatnika
- Osposobljavamo se za voditeljsku ulogu u zajednici učenja
- Gradimo partnerske odnose s roditeljima djece
- Stvaramo posebne programe
- Uvodimo suvremena stručna i humana postignuća u svakodnevni život i rad

U Dječjem vrtiću „*VESELI KUTAK*“ provodi se redoviti program dogojno-obrazovnog rada djece rane i predškolske dobi od 1. do 7.g. života. i program predškole za djecu školske obveznike.

Rad je organiziran u pet (5) odgojnih skupina u kojima se provode jaslični i vrtićni programi i to:

- jedan (1) jaslični program cjelodnevnog/desetosatnog boravka
- četiri (4) vrtićna programa:
 - tri (3) cjelodnevna/desetosatna
 - jedan (1) poludnevni/šestosatni jutarnji program

Sve vrtićne skupine su mješovite u koje su upisana djeca uzrasta od 3. do 7.g.

Vrtićnim kurikulumom utvrđen je okvirni plan i program rada kroz redovne programe i program predškole.

Pri izradi kurikulumu stavljen je naglasak na specifičnosti vrtića i sredine u kojoj vrtić djeluje. Središte i polazište rada jesu potrebe i interesi naše djece, roditelja i lokalne zajednice. U planiranju aktivnosti vodimo se načelima individualizma, nepristranosti i interdisciplinarnosti.

Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnog rada, te organizacija, praćenje i vrednovanje procesa postavljaju se kroz zadatke u odnosu na dijete, odgajatelje, roditelje, stručne suradnike tj. u odnosu na sve strukture djelovanja u ustanovi, što provodimo uspostavljanjem suradničkog ozračja i timskog rada.

Prateći suvremena kretanja u razvoju predškolskog kurikulumu nastojimo djelovati kao „*VRTIĆ-DJEČJA KUĆA*“, gdje djeca i odrasli aktivno djelujući zajedno uče, što nas čini zadovoljnima i sretnima.

Vrijedna dokumentacije vrtića /ljetopis, zapisnici sa sastanaka i stručnih aktiva, knjiga o radu s roditeljima, evidencija zdravstvene voditeljice, godišnji plan i program ustanove/izvješčaj o izvršavanju plana i programa, samovrednovanje-analiza rezultata provedbe upitnika, izvješće o samovrednovanju, razvojni plan ustanove, plan i program rada pedagoginje, plan i program usavršavanja djelatnika/ potkrepljuje sljedeće značajke vrtića:

- skrb o 100 djece organiziranih u 5 programa (1 jaslični i 3 vrtićka cjelodnevna programa i 1 kratki vrtićki program)

- dobra pozicija vrtića (uređen dvorišni prostor, šire okruženje poticajno za vanjske aktivnosti, blizina mora);
- česti boravci na otvorenom, posjeti kazalištu, kazališne skupine u gostima;
- bogatstvo materijala za neposredan rad s djecom (didaktika, neoblikovani i prirodni materijali, potrošni materijal, pomagala za rad);
- jedinstvo odgajatelja; stalnost odgajatelja-od osnivanja vrtića radi većina radnika;
- ugodna radna atmosfera;
- redovito sudjelovanje na edukacijama, proučavanje stručne literature;
- suradnja s kulturnim institucijama, Kineziološkim fakultetom prilikom provođenja studentske prakse,
- kontinuirano dokumentiranje življenja i djelovanja u ustanovi;
- profesionalna kuhinja s ukusnom hranom koju djeca vole, HACCP program;
- građenje partnerskih odnosa s roditeljima različitim oblicima suradnje;
- provedba projekta samovrednovanja;

RAZVOJNI PLAN USTANOVE za pedagošku godinu 2015/2016.

Sukladno razvojnom planu ustanove za tekuću pedagošku godinu 2015/2016. prioriteta područja unapređenja, razvojni ciljevi i strategije rada su sljedeće:

1. KULTURA USTANOVE

- *razvojni cilj:*
 - Sustavan rad na unapređenju prostorno-materijalnog i socijalnog okruženja vrtića i demokratizacija vođenja vrtića
 - *strategije djelovanja:*
 - Zajedničko promišljanje i planiranje te zajednička interpretacija i razumijevanje odgojno-obrazovnog procesa
 - Dijeliti zajedničku viziju, poduzimati usklađene i međusobno povezane akcije te raspolagati vještinama koje su komplementarne

2. KURIKULUM I ODGOJNO-OBRAZOVNI PROCES

- *razvojni cilj:*

- Suvremeno shvaćanja djeteta i organizacije odgojno-obrazovnoga procesa vrtića
 - *strategije djelovanja*:
 - Aktivno sudjelovanje djeteta u promišljanju, ostvarivanju i evaluaciji kurikuluma
 - Osiguravanje uvjeta za kvalitetan rast i razvoj svakog djeteta

3. LJUDSKI RESURSI

- *razvojni cilj*:
- Razvijanje refleksivnog profesionalizma i profesionalne autonomije i kreativnosti
 - *strategije djelovanja*:
 - kontinuirano istraživanje, konstruiranje i sukonstruiranje vlastitog o-o pristupa
 - preispitivanje svojih odnosa s djecom i kolegama/uzajamna refleksija.

PROGRAMI

Programi odgoja i obrazovanja predškolske djece polaze od stvarnih potreba djeteta kao cjelovite dinamične osobnosti, koja se nalazi u stalnoj interakciji s fizičkim i društvenim okruženjem, što čini bitan faktor djetetovog vlastitog razvoja. U funkcionalnom smislu cjelovitih programa, koji ima za cilj poticanje i razvoj svih aktualnih i potencijalnih sposobnosti djeteta (tjelesnih, spozajni, emocionalni i socijalni).

Kreiranje procesa zasniva se na interaktivnoj pedagogiji i usmjereno je na aktivno sudjelovanje svakog djeteta, te na ravnopravnoj komunikaciji i razmjeni misli i ideja između svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

REDOVITI PROGRAM

U Dječjem vrtiću „VESELI KUTAK“ u Stobreču se ostvaruje redoviti program njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi (od 1.g. do 7.g. života) koji je prilagođen razvojnim potrebama djece te njihovim mogućnostima i sposobnostima.

Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojnoprimjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što znači:

- pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštvu
- poznavanju zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu sa čim stručni radnici planiraju svoj rad
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- poticanje partnerskog odnosa s roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (poticati uključivanje i socijalizaciju djece s teškoćama u razvoju u život i rad ustanove)
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada s djecom rane i predškolske dobi.

U skladu sa završenim edukacijama primjenjujemo suvremene oblike i metode rada, a u odgojno-obrazovni proces integriramo elemente programa Korak po korak, Teorije izbora i Stilovi učenja/Dječji talenti.

Obilježja programa i cilj

Ciljevi i zadaće redovitog programa usmjereni su na očuvanje tjelesnog i mentalnog zdravlja djeteta te poticanje cjelovitog razvoja svih funkcija i svih djetetovih aktualnih i potencijalnih sposobnosti i vještina (tjelesnih, intelektualnih, socio-emocionalnih i izražajnih), uz naglašenu komunikacijsku i interakcijsku komponentu.

Namjena programa

Cjeloviti razvojni programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja provode se za djecu od jedne godine do polaska u osnovnu školu, a odvijaju se kao:

- cjelodnevni 10-satni jaslični program za djecu od 1 godine do 3 godine
- cjelodnevni 10-satni vrtićni program za djecu od 3 godine do polaska u školu
- poludnevni 6-satni vrtićni program za djecu od 3 godine do polaska u školu.

Nositelji programa

Programe provode suvremeno educirani i stručno kompetentni radnici:

- 9 odgajatelja – 2 odgajatelja jaslične skupine (SSS) i 7 odgajatelja vrtićnih skupina (VŠS),
- 2 stručne suradnice – pedagoginje (VSS - jedna na pola radnog vremena zaposlena od strane vrtića, a druga na nivou Grada Splita za sve privatne i vjerske vrtiće)
- 1 zdravstvena voditeljica, (VMS).

Način ostvarivanja programa

Način ostvarivanja Programa usklađuje se s potrebama roditelja s obzirom na njihove radne i druge obveze, a provođenje pedagoškog procesa s potrebama djeteta.

Redoviti program započinje s radom u 06.00 sati i traje do 16.30 sati u svim skupinama cjelodnevnih boravaka, dok skupina poludnevnog boravka počinje sa radom u 07.30 sati i traje do 13.30 sati.

Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama.

Integrirani i razvojni kurikulum podrazumijeva istovremeno odvijanje mnoštva aktivnosti djece, stimulativno materijalno okruženje koje potiče na istraživanje i (su)konstruiranje znanja.

Bitni aspekti rada su:

- stvaranje poticajnog okruženja - individualizirani pristup
- poticanje i stvaranje uvjeta za dječje aktivnosti

- dokumentiranje procesa učenja djece
- refleksije s djecom i stručnjacima
- predlaganje novih mogućnosti za igru, stvaranje, promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja
- usmjeravanje na važnost i zdravstveno-preventivni potencijal tjelesnog vježbanja od najranije dobi, u cilju poticanja cjelokupnog psihofizičkog razvoja djeteta i razvijanja zdravih navika.

Vremenik aktivnosti programa

Program se provodi tijekom pedagoške godine 2015/2016. koja započinje 01.09.2015. i traje do 31.08.2016. godine, svakim radnim danom od 06,00 do 16,30 sati, osim subote, nedjelje, državnih praznika i blagana. Provođenje aktivnosti u vrtiću vezano je uz interes djece te posluživanje obroka i vrijeme odmora.

Način vrednovanja programa

Praćenja i evaluacije programa odvijaju se kontinuirano: fotozapisima, videozapisima, bilješkama, listama praćenja napretka djece, bilješkama aktivnosti, anketiranjem dionika procesa, redovitim timskim radom odgajitelja uz zajedničke refleksije na zapažanja iz neposrednog rada i radom tima za kvalitetu koji je oformljen od svih dionika procesa prema smjernicama iz projekta samovrednovanja.

Vrednovanje redovitih razvojnih programa ostvarivat ćemo kroz praćenje provedbe bitnih zadaća Godišnjeg plana i programa rada i realizacije razvojnog plana na sljedeće načine:

- mjesečno u knjigu pedagoške dokumentacije (period adaptacije)
- tromjesečno u knjigu pedagoške dokumentacije na temelju praćenja, snimki, foto i video dokumentacije i razvojnih mapa djece
- refleksivni prijatelj
- mjesečnim (prema potrebi procesa i češće) grupnim refleksijama odgojne prakse na Odgajateljskim vijećima
- zajedničkim raspravama na sastancima tima za kvalitetu.

PROGRAM PREDŠKOLE

Program predškole se provodi kao obvezan program odgojno-obrazovnog rada s djecom školskim obveznicima i dio je sustava odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj od pedagoške godine 2014/2015. Na Program predškole Dječjeg vrtića “Veseli kutak” u Stobreču suglasnost je dalo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta.

Obilježja programa i cilj

Odgojno-obrazovni rad u programu predškole organiziran je u duhu humanističko-razvojne koncepcije i u skladu je sa značajkama humanističko-razvojnog predškolskog kurikulumu. Planiranje i programiranje te izbor sadržaja u skladu je s:

- holističkim pristupom djetetu
- konstruktivističkom teorijom učenja
- integriranim pristupom planiranju
- projektnim planiranjem.

Tijekom programa predškole poticat će se razvijanje i unapređivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala i komunikacijskih (govor, izražavanje i stvaranje) vještina, te navika i kompetencija u cilju – dobrobit djeteta, što podrazumijeva:

- osobnu, emocionalnu i tjelesnu dobrobit (biti zdrav, zadovoljan i osjećati se dobro)
- obrazovnu dobrobit (uspješno funkcioniranje i razvijanje osobnih potencijala: spoznajnih, umjetničkih, motoričkih...)
- socijalnu dobrobit (uspješno interpersonalno funkcioniranje i razvijanje socijalnih kompetencija),

što je neophodno u prilagodbi na nove uvjete života, rasta i razvoja u školskom okruženju.

Namjena programa

Program predškole integrirani je dio redovitog programa i obuhvaća djecu u godini pred polazak u osnovnu školu. U tekućoj pedagoškoj godini 2015/2016. upisano je 35 djece školskih obveznika.

Nositelji programa

Program predškole provodit će 7 odgajateljica koje su sa svojim stručnim kompetencijama sposobne refleksivno promišljati svoju odgojno-obrazovnu praksu, uz suradnju sa stručnim suradnicima, kako unutar tako i izvan vrtića.

Način ostvarivanja programa

Djeca obuhvaćena Programom predškole raspoređena su u četiri vrtićne mješovite skupine: tri skupine cjelodnevnog i jednoj skupini poludnevnog boravka.

Primjenom suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama podržavamo dječju igru kao najbolji način rada jer u sebi sadrži idealan spoj svih onih pretpostavki za koje smatramo da su potrebne za učenje djeteta predškolske dobi, a lišena je svakog oblika „školifikacije“. Praćenjem djeteta podržavat ćemo njegove razvojne potrebe i interese, u dobro struktuiranim uvjetima socijalnog i materijalnog okruženja osnažiti dijete u razvijanju svih svojih potencijala, poštujući prirodu njegovog cjelovitog učenja i razvoja, kako bi steklo znanja, vještine i navike potrebne za optimalnu adaptaciju uvjetima odgojno-obrazovnog procesa u školi i budućem životu.

Razvojne zadaće se konkretiziraju za svako razvojno područje: tjelesni i psihomotorni razvoj, socijalni i emocionalni razvoj, spoznajni razvoj te područje govora, komunikacije, izražavanja i stvaranja. U cilju ostvarivanja postavljenih razvojnih zadaća, odgajatelji će planirati i organizirati poticajne situacije koje djeci omogućavaju realizaciju različitih vrsta aktivnosti: životno-praktične i radne aktivnosti, istraživačke, društveno zabavne, aktivnosti izražavanja i stvaranja, umjetničke, specifične aktivnosti s kretanjem i raznovrsne igre (Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece 1991.g.).

Aktivnosti ćemo predlagati kroz tematske cjeline, sklopove aktivnosti ili odgojne projekte a sadržaje i teme pronalaziti unutar svakog područja ljudskog života i rada.

Okvirne teme i sadržaji :

- To sam ja
- Dječja prava
- Moja obitelj
- Moji prijatelji

- Moja ulica, naselje, grad, država
- Zajednice živih bića
- Promet i prometna kultura
- Umjetnost
- Tradicija i baština
- Vrijeme
- Godišnja doba
- Prirodni elementi
- Svemir.

Vremenik aktivnosti programa

Program ćemo provoditi svakodnevno tijekom pedagoške godine od 01. listopada 2015. do 31. svibnja 2016. u trajanju od 250 sati, te ćemo pri organizaciji rada dati prednost prijednevnoj provedbi programa.

Način vrednovanja

Vrednovanje Programa predškole provodit ćemo kroz dokumentaciju na nivou pojedinca, skupine, vrtića. Dokumentiranje i praćenje procesa ostvarivat ćemo pisanim bilješkama, refleksijama sudionika odgojno-obrazovnog procesa, foto i video zapisima, te anketiranjem sudionika procesa (djece, roditelja i odgajatelja).

CAP program – prevencija zlostavljanja djece

U sklopu programa predškole provodimo CAP program (**C**hild **A**ssault **P**revention).

Ciljevi CAP programa:

1. Smanjiti ranjivost djece i njihovu izloženost različitim oblicima zlostavljanja kvalitetnim informiranjem i poučavanjem učinkovitim preventivnim strategijama.

2. Potaknuti lokalnu zajednicu da sprječavanje nasilja među ljudima, a posebno zlostavljanja djece, prepozna kao svoj važan cilj i nastojanje.

3. Potaknuti obrazovne institucije na sustavan pristup prevenciji zlostavljanja djece.

Predškolski CAP program je prevencija zlostavljanja djece namijenjen djeci predškolske dobi u vrtićima, koji ćemo proveli kroz 3 uzastopne radionice u trajanju od 45 min:

- predavanje za osoblje vrtića
- predavanje za roditelje djece pred polazak u osnovnu školu
- radionice za djecu.

Voditeljice su posebno educirane odgajateljice - CAP pomagačice, koje čine CAP tim mreže privatnih i vjerskih vrtića Grada Splita:

- Ester Macanović /odgajateljica DV „Kremenko“ Split
- Ivana Topić /odgajateljica DV „Hugo“ Split
- Viktorija Šakić /odgajateljica DV „Veseli kutak“ Stobreč.

BITNI ZADACI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA NA NIVOU USTANOVE

1. Unapređenje i oblikovanje poticajnog okruženja u funkciji igre i učenja djece

- Osiguravati stimulativno materijalno okruženje koje osigurava raznovrsnost i dostupnost materijala kojim će se poticati samostalnost i samoaktualizacija kod djeteta u konstruiranju znanja:
 - stvaranje poticajnog okruženja za učenje
 - izvori znanja, sredstva, materijali i igračke su: *nestrukturirani, multidimenzionalni, kreativni, neizvjesni, bogati i poliformni*
 - odgajatelj je: *pomagač, promatrač, opskrbljivač, planer, poticatelj, komunikator, voditelj, usmjerivač*

- **Dimenzije konteksta ustanove ranog odgoja i obrazovanja s obzirom:**

a) Prostor

- organiziran po centrima aktivnosti da dijete ima mogućnosti izbora i zadovoljavanja svojih potreba za (samo)učenjem
- poticajno okruženje u kojemu se uči, koje razvija vještine, potiče interese i omogućuje učenje među vršnjacima i s djecom različite dobi te učenje u malim grupama.
- otvoren za susretanje djece iz različitih odgojnih skupina
- struktura se prilagođava dječjim aktivnostima
- izlaganje dječjih radova i poticaja za učenje
- organiziraju ga odgojitelji s djecom
- prilagođava se i mijenja u skladu s rastućim potrebama i interesima djece

b) Oprema

- otvorene police s logički grupiranim materijalima nadohvat djeci
- dječji stolovi i stolice sastavni su dio centara aktivnosti
- djeca se igraju na toplim podnim podlogama u odvojenim centrima aktivnosti
- oprema za poticanje samostalnosti djeteta (lagane ležaljke, stepenice za stol za previjanje)

c) Ozračje

- uspostavljanje i proširivanje emocionalnih i socijalnih veza, kvalitetnih odnosa s odraslima i djecom u neposrednoj poticajnoj okolini
- stvarati ozračje u kojem se dijete osjeća sigurno, dobrodošlo, toplinu, zadovoljstvo, susretljivost, razumijevanje, prijateljstvo i solidarnost;
- u kojem se poštuje djetetova osobnost;
- u kojem se dijete osjeća slobodnim iznijeti svoje mišljenje, stavove, brige, strahove;
- u kojem može zadovoljiti radoznalost i imati izbor u skladu sa svojim željama i potrebama;
- u kojem se poštuju i njeguju različitosti i u kojem se problemi rješavaju na konstruktivan način

2. Unapređivanje odgojno-obrazovnog procesa kroz projektno planiranje

Rad na projektu je jedan od oblika integriranog kurikuluma, koji sadrži istraživanja, izražavanja, rasprave djece i sa djecom kroz uporabu različitih simboličkih jezika. Budući tijekom projekta nije moguće unaprijed planirati niti strukturirati, niti je moguće precizno

odrediti duljinu njegova trajanja i smjerove razvoja tijekom odgojno-obrazovnog procesa sustavno ćemo raditi na:

- istraživanju vlastite prakse i korištenju suvremenih pristupa u radu s djecom
- osvještavanju odgajateljeve suvremene višestruke uloge tijekom odgojno-obrazovnog procesa (opskrbljivač, pomagač, suigrač, aktivni promatrač, poticatelj, usmjerivač, procjenjivač, planer, voditelj)
- prepoznavanju i razumijevanju potreba, interesa i sposobnosti djece

u cilju projektnog planiranja na osnovu promatranja aktivnosti, te utvrđivanja i uvažavanja aktualnih interesa djeteta/djece.

Obilježja projektnog planiranja aktivnosti kojima ćemo se voditi u radu:

- trajanje aktivnosti određuje razvoj projekta, može bit nekoliko tjedana ili mjeseci
- sadržaj ili tema određuju se dogovaranjem djece i odgajatelja, interes djece je najvažniji kriterij odabira teme
- odgajatelj promatra istraživačke i druge aktivnosti djece i na temelju njihova interesa temelji novu etapu projekta
- odgajatelj utvrđuje prethodna znanja i iskustva djece te oblikuje uvjete za njihovo nadograđivanje
- djeca znanja stječu traganjem za odgovorima i sudjeluju u promišljanju i planiranju novih iskustava učenja
- izleti i posjeti su sastavni segmenti iskustava učenja djece i organiziraju se u svim etapama razvoja projekta
- fleksibilno vrijeme održavanja aktivnosti projekta
- aktivnosti djece se temelje na istraživanju, pronalaženju odgovora i korištenju različitih izvora
- reprezentacije (crtanje, slikanje, konstruiranje) djeci olakšavaju razumijevanje i integriranje koncepata, služe dokumentiranju aktivnosti i za praćenje napretka djece tijekom projekta
- djecu se potiče na preuzimanje odgovornosti za svoje ponašanje i uvježbavanje komunikacijskih tehnika i socijalno prihvatljivog ponašanja, čime se doprinosi jačanju autonomije i učenju odgovornog ponašanja

"Planiranje nije linearni nego evolucijski proces." (Stoll i Fink, 2000.)

Projekt ima cikličku strukturu:

1. Odabir i početna razrada teme
(promatranje aktivnosti i uvažavanje aktualnih interesa djece)
2. Utvrđivanje postojećih znanja i razumijevanja djece
("slušanje" djece, dokumentiranje njihovih aktivnosti, refleksija odgojitelja)

3. Zajednička refleksija odgojitelja i planiranje novih resursa učenja
4. Realizacija i praćenje dogovorenih aktivnosti
5. Evaluacija (djece i odgojitelja) o održanim aktivnostima i zajedničko planiranje novih.

Tijekom projekta dokumentirati ćemo proces učenja djece, u svrhu promatranja procesa učenja djece koji nam omogućuje bolje razumijevanje kao i osiguravanje kvalitetnije podrške tijekom procesa.

Kvalitetno dokumentiranje omogućit će nam:

- praćenje učenja i postignuća djeteta u različitim područjima njegova razvoja
- uvid u kompleksna iskustva učenja djeteta koja proizlaze iz integriranog pristupa učenja
- sustavno praćenje i bilježenje specifičnih interesa i razvojnog napretka svakog pojedinog djeteta
- prihvaćanje učenja kao interaktivnog procesa
- pomoć odgojiteljima u procjenjivanju onoga što djeca mogu/znaju
- uočavanje prednosti osiguranja konkretnih, realnih i za život djeteta relevantnih materijala za učenje.

Uloga odgojitelja u oblikovanju projekta:

- podržavanje grupne kohezije i razumijevanje među članovima grupe
- usklađivanje s aktivnostima djece na temelju sustavnog promatranja i refleksije osobne prakse
- dobro upoznati individualne potrebe, interese i mogućnosti djece
- stvarati i poticati ozračje tople komunikacije
- opskrbljivati prostor materijalom
- pratiti i procjenjivati individualni napredak djetetovih sposobnosti
- primijeniti strategije poučavanja i planiranja aktivnosti

Planiranje i evaluacija temeljit će se na:

- a)** promišljanju i evaluiranju odgojno-obrazovnih situacija i intervencija
- b)** recipročnoj povezanost i prepletenost s kontestom u kojem se odvija projekt
- c)** kvalitetna suradnja odgojitelja zajedničko promišljanje i planiranje:
 - kako segmente odgojno-obrazovnog proces učiniti komplementarnim i voditi dubljem razumijevanju i kvalitetnijoj praksi
 - kako artikulirati povezivanje nepoznatog i nepredvidivog s onim poznatim i predvidivim

- kako planirati aktivnosti (koherentne, sveobuhvatne, diferencirane, responzivne i fleksibilne)
- kako uskladiti oblikovanje situacija učenja s onim što djecu stvarno zanima i što stvarno "uče"
- promišljati o konkretnim pitanjima povezanim s oblikovanjem projekta
- pažljivo slušanje i uspostavljanje iskrenog dijaloga.

3. Aktivno uključivanje roditelja i šire socijalne zajednice u odgojno-obrazovni proces

a) Bitna zadaća tijekom pedagoške godine jest unapređivanje suradnje s roditeljima na putu prema partnerstvu, što podrazumijeva:

- stvaranje ozračja dobrodošlice, prihvaćenosti i poštovanja
- ostvarivanje dvosmjerne komunikacije i međusobnog povjerenja
- ravnopravnost uloga roditelja i profesionalaca.

Strategije djelovanja u cilju ostvarivanja navedenih zadaća, usmjerenih dobrobiti djeteta, su sljedeće:

- pravovremeno i konstruktivno rješavanje problemskih situacija vezanih uz odgoj i razvoj djece,
- poticanje roditeljske uključenosti u promišljanje kvalitetnog odgojno-obrazovnog proces,
- podržavanja aktivnog sudjelovanja roditelja u realizaciji cjelokupnog rada vrtića,
- osiguravanja prava roditelja na kritičko vrednovanje postignuća,
- osnaživanja roditeljskih kompetencija i djelotvornosti stjecanjem znanja i vještina potrebnih za odgoj djece u obitelji.

Realizaciju navedenih zadaća ostvarivat ćemo kroz različite oblike suradnje s roditeljima:

- svakodnevna razmjena informacija o djetetu
- roditeljski sastanci različitog tipa (informativni, tematski),
- organiziranje zajedničkih radionica (kreativne, edukacijske)
- individualni razgovori s roditeljima,
- druženja s roditeljima,
- zajednički susreti povodom proslave blagdana, značajnih datuma, itd.,
- kutići i savjetovanište za roditelje, web-stranica,

- uključivanje roditelja u neposredan rad vrtića (Upravno vijeće, Tim za kvalitetu).

- b) U cilju obogaćivanja kvalitete življenja djeteta u vrtiću i težnji za ostvarivanjem što optimalnijih uvjeta za njegov cjelovit i harmoničan razvoj usmjeravat ćemo otvaranje našeg vrtića prema različitim društvenim subjektima. U tu svrhu planiramo suradnju s ustanovama i istaknutim pojedincima iz raznih područja ljudskog djelovanja u užoj i široj društvenoj zajednici.

4. Unapređivanje rada na njezi i skrbi za tjelesni rast i zdravlje djece

Poslove vezane za njegu i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece provodit ćemo kroz sljedeća područja:

- sigurnost djeteta – podrazumijeva osiguravanje sigurnih uvjeta boravka djeteta u vrtiću, te poštujući protokole postupanja u mogućim rizičnim situacijama
- zdravstvena zaštita djeteta – podrazumijeva stvaranje uvjeta za pravilan razvoj djeteta, prevenciju oboljenja, podršku djetetu pri stvaranju navika zdravog načina življenja, te odgojno-obrazovni rad s djecom na usvajanju kulturno-higijenskih navika i postupaka koji jačaju potencijale djeteta za samozaštitom i samoočuvanjem zdravlja
- prehrana djeteta – podrazumijeva planiranje pravilne prehrane djece u vrtiću u skladu s preporučenim prehranbenim standardima, uz primjenu zdravstvenih, kulturoloških i obrazovnih elemenata, te prilagođavanje oblika prehrane specifičnim potrebama djece
- higijensko-tehnički uvjeti – podrazumijevaju osiguravanje najviše moguće razine higijene prostora i stalni nadzor nad higijenskim uvjetima unutarnjih i vanjskih prostora, te pravovremeno provođenje preventivnih mjera u uvjetima epidemiološke opasnosti

5. Profesionalni razvoj stručnih djelatnika vrtića

Slojevitost zadaća u ostvarivanju ciljeva i provođenju suvremeno koncipiranog ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja od odgajatelja i stručnih suradnika zahtjeva kontinuirano stručno usavršavanje s tendencijom trajnog unapređenja prakse. Profesionalno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika usmjeravat ćemo prema razvoju istraživačkih i refleksivnih umijeća. Istraživačko obilježje omogućuje propitivanje uvjerenja, iskustava i svakodnevne prakse te kroz zajedničko refleksivno istraživanje s drugim dionicima predstavlja polazište za bolje razumijevanje i mijenjanje vlastite prakse pri čemu postajemo refleksivni praktičari, koji svoja djelovanja usmjeravaju ka akcijskim istraživanjima vlastite cjelokupne prakse u cilju njenog dubinskog razumijevanja, istraživanja, mijenjanja prema stalnom rastu kvalitete.

Tijekom cijele pedagoške godine osiguravat ćemo profesionalni rast i razvoj dionika procesa, kako unutar tako i izvan ustanove, različitim individualnim i grupnim oblicima rada.

Stručno usavršavanje će se realizirati u redovnoj satnici i putem svih za to propisanih oblika:

1. individualno stručno usavršavanje:
 - praćenje stručne literature, osobni afiniteti prema različitim edukacijama;
2. stručno usavršavanje unutar ustanove:
 - odgojiteljska vijeća, interni stručni aktivni, izvješća s roditeljskih sastanaka i seminara, razmjena iskustava, refleksije odgojno-obrazovne prakse;
 - sustavan rad na projektu samovrednovanja kroz rad tima za kvalitetu
3. stručno usavršavanje izvan ustanove:
 - sudjelovanje na stručnim skupovima u organizaciji Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Agencije za odgoj i obrazovanje (seminari, predavanja, Dani predškolskog odgoja), te Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje odgoja i obrazovanja
 - stvaranje profesionalnih zajednica učenja umrežavanjem privatnih i vjerskih vrtića Grada Splita.

6. Osiguranje kvalitete rada

Kontinuirano stručno usavršavanje usmjereno je ka stjecanju znanja i vještina koja su relevantne za profesionalni razvoj koji se kroz suradničko ozračje i timski rad usmjerava ka kontinuiranom učenju u ustanovi što pridonosi unapređivanju kvalitete rada ustanove, s tendencijom osiguravanja kvalitete kao imperativa odgojno-obrazovnog procesa u dječjem vrtiću. Budući kvaliteta podrazumijeva stalni rast, te ju je potrebno pratiti, što ćemo nastaviti procesom vrednovanja, sustavnim i kontinuiranim praćenjem, analiziranjem i procjenjivanjem uspješnosti rada, temeljem ostvarivanja napretka u kvaliteti rada ustanove.

U našem sustavu egzistiraju vanjsko i unutarnje vrednovanje.

Vanjsko vrednovanje prvenstveno je usmjereno na praćenje kvalitete obrazovnih postignuća, a manje na utvrđivanje kvalitete procesa koji je prethodio postignućima. Ono se provodi prema kriterijima koji su unaprijed poznati i međusobno usklađeni. Provode ga čimbenici izvan ustanove (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Agencija za odgoj i obrazovanje, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja).

Unutarnje vrednovanje ili samovrednovanje je sustavan, unutrašnji proces usmjeren na osvjetljavanje trenutačnog stanja u ustanovi, na ustanovljavanje pozitivnih postignuća, detektiranje problema i predlaganje strategija njihova rješavanja te na unapređivanje postojećeg stanja.

Kako usmjerenost na kvalitetu od svih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa zahtijeva kontinuiranu stručnu refleksiju, kao prvi korak njezinog unapređenja provodit ćemo kontinuirano samovrednovanje vlastite odgojno-obrazovne prakse. Detaljnim analizama svih područja kvalitete rada ustanove tim za kvalitetu i stručni tim je definirao prioriteta područja unapređivanja kvalitete u ustanovi provedbom KREDA analize, čiji su ciljevi konkretni i realni, a njihovom realiziranju se pristupa: energično, dinamično i ambiciozno. Razvojnim planom za pedagošku godinu 2015/2016. ulazimo u četvrti ciklus realiziranja samovrednovanja ustanove. Analize se temelje na različitim oblicima dokumentacije:

- s obzirom na vremensku dimenziju (dnevna zapažanja i zabilješke, mjesečna i tromjesečna vrednovanja, godišnje izvješće ostvarenosti plana i programa rada i razvojnog plana)
- s obzirom na oblik (foto i video zapisi, ankete, evaluacije, liste praćenja, razvojne mape, zapisnici različitih oblika djelovanja, pedagoška dokumentacija vrtića)
- s obzirom na faktore dokumentiranja (djeca, roditelji, djelatnici).

U daljnjem radu s ciljem kontinuiranog utvrđivanja stanja kvalitete ustanove analiziranjem i interpretiranjem dokumentacije, kroz otvorenu i iskrenu komunikaciju o uočavanju dobrih strana i detektiranju „kritičnih točaka” stalno ćemo se propitivati:

- 1. Čime se možemo pohvaliti?**
(analizirati i navesti sve dobre strane rada ustanove)
- 2. S kojim teškoćama se svakodnevno susrećemo?**
(osvijestiti i navesti sve teškoće s kojima se svakodnevno susrećemo, a koje se odnose na rad i funkcioniranje ustanove)
- 3. Koji su naši neiskorišteni resursi?**
(navesti sve neiskorištene potencijale koje ustanova ima)
- 4. Što vidimo kao prepreke na putu prema napretku?**
(navesti vanjske prepreke koje onemogućuju napredak ustanove)
- 5. Što možemo učiniti da budemo još bolji?**
(na temelju unutarnjih obilježja ustanove osmisliti i navesti sve što ćemo činiti da budemo još bolji)
- 6. Tko nam može pomoći u unapređenju kvalitete rada?**
(osobe, institucije...)

LITERATURA:

- [1] Kirsten A. Hansen, Roxane K. Kaufmann, Kate Burke Walsh, Kurikulum za vrtiće, POU Korak po korak, 2006.
- [2] Ljubetić M., Od suradnje do partnerstva obitelji, odgojno-obrazovne ustanove i zajednice, Zagreb, Element, 2014.
- [3] Miljak A., Življenje u dječjem vrtiću, Spektar media, 2009.
- [4] Slunjski E, Integrirani predškolski kurikulum, Zagreb, Mali professor, 2013.
- [5] Szanton, E.S., Kurikulum za jaslice, POU Korak po korak, 2005.
- [6] Miljak A., Vujičić L., Vrtić u skladu s dječjom prirodom-“Dječja kuća”, 2002.
- [7] Priručnik za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja, NCVVO, Zagreb, 2012.
- [8] Unapređenje kvalitete rada primjenom ISSA pedagoških standard, Biblioteka KPK, Zagreb, 2006.
- [9] Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe, NN br. 63/08 i NN br. 90/10
- [10] Konvencije o pravima djeteta, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži Zagreb, 2001.
- [11] Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (2011.)
- [12] Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2015.)
- [13] Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (NN, 83/01)
- [14] Program zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima (NN 105/02 i 55/06)
- [15] Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture RH 7-8/91)
- [16] Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije (2014.)
- [17] Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07 i 94/13)